

Protokoll 10/2026

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 20 oktober 2026 kl. 17:00-17:45, Konferenscenter rum Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Gulan Avci (L) Vice ordförande
Ulrika Lorentzi (S)
Jakob Brandt (S)
Annika Ödebrink (S)
Rashid Mohammed (V)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Andréa Hedin (M)
Annika Elmlund (M)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Tapani Juntunen (SD)
Kristin Jacobsson (C)

Ersättare

Eva Fagerhem (S)
Sebastian Wiklund (S)
Johan Östman (S)
Jackie Nylander (V)
Poya Ashna (V)
Fanny Björck (MP)
Oscar Andrén (M)
Anne-Lie Elfven (L)
Henrik Falk (C)
Maurice Forslund (KD)

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Lina Blombergsson Avdelningschef §§1-17
Anna Mattsson Avdelningschef §§1-17
Jessica Hellberg Tjänsteman §§1-17 Bitr. avdelningschef
Ulrika Lundblad Tjänsteman §§1-17 Personalchef
Anette Karlsson Enhetschef §§1-17
Alaa Idris Enhetschef §§1-17
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Gabriel Blomberg Borgarrådssekreterare §§1-17
Thea Erlandsson Borgarrådssekreterare §§1-17
Rebecca Hedenstedt Tjänsteman §§1-3
Christina Oulis Tjänsteman §§1-3

Justerare	Alexander Ojanne, Gulan Avci
Datum för justering	2026-10-23
Paragraf	§§1-18
Sekreterare	Magnus Hillborg

§ 1
Godkännande av dagordning**Beslut**

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Ordförande Alexander Ojanne (S) och vice ordförande Gulan Avci (L) utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredag den 23 oktober 2026.

§ 3**Förvaltningen informerar****Beslut**

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp informerar om:

- Förstärkning i Älvsjö
- Seminarium om Peer Support på Socialcheferdagarna i Göteborg
- Två kommande kampanjer
  - Höstkampanj - Kampanjperiod v. 44 - 45
  - Kampanj om våld i ungas nära relationer - Kampanjperiod v. 45-50

Socialnämnden får en dragning om Framtidens socialtjänst.

Föredragande är utredarna Rebecca Hedenstedt och Christina Oulis.

§ 4**Nämndens frågor till förvaltningen****Beslut**

1. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om arbetet mot hedersförtryck" från Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet.
2. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse med anledning av Riksrevisionens granskning av arbetet mot människohandel" från Centerpartiet.
3. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse med anledning av att unga kvinnor lockas in i sexuell exploatering" från Centerpartiet, Liberalerna och Moderaterna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelser som anmälades vid sammanträdet:

Skrivelse om arbetet mot hedersförtryck

Gulan Avcı (L)

Andréa Hedin m.fl. (M)

Kristin Jacobsson (C)

Den nya socialtjänstlagen har gett upphov till stora förändringar inom socialtjänstens arbete och för socialtjänstens medarbetare. Ingången är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad, vilket betyder att socialtjänsten ska arbeta med fler tidiga insatser och fänga upp behov innan de blivit för stora.

Ett område där arbetet behöver vara särskilt tydligt är arbetet mot hedersrelaterat våld- och förtryck. Stockholms stad har en skyldighet att arbeta proaktivt med att stoppa barn i Stockholms skolor från att föras ut ur Sverige mot sin vilja, men också att identifiera när ett barn försvunnit och förstå orsakerna till varför och vad man hade kunnat göra annorlunda. Varje fall behöver också följas upp för att staden ska kunna dra lärdom och förbättra sitt förebyggande arbete. Då är det viktigt med fungerande rutiner för att upptäcka signaler, agera snabbt och följa upp vad som hänt med barnet.

Mot den här bakgrunden önskar vi fråga socialförvaltningen:

1. Hur säkerställer socialförvaltningen att medarbetare och chefer inom socialtjänsten har rätt kompetens om hedersrelaterat våld -och förtryck? Vilka utbildningsinsatser genomförs, vilka omfattas och hur följs deltagandet upp?

2. Hur många av socialtjänstens ärenden där hedersmotiv har bedömts vara en faktor, har hanterats under 2025 respektive 2026?
3. Hur många ansökningar om utreseförbud har socialnämnden gjort under 2025 respektive 2026, hur många tillfälliga utreseförbud har beslutats av socialnämnden och hur många ansökningar har bifallits av domstol?
4. Vilka rutiner gäller när ett barn uteblir från skolstart eller när vistelseorten är okänd? Vem ansvarar för att agera, inom vilken tid kopplas socialtjänst och andra berörda aktörer in, och gäller rutinerna även i samverkan med fristående skolor?
5. Hur följer socialtjänsten upp att barn som försvunnit från skolgången har lokaliserats och får sin skolgång återupptagen? Görs en genomgång av sådana ärenden för att identifiera vad staden hade kunnat upptäcka tidigare eller göra tidigare?

Skrivelse med anledning av Riksrevisionens granskning av arbetet mot människohandel

Kristin Jacobsson (C)

Centerpartiet har under en längre tid drivit på för att Stockholm ska stärka skyddet för personer som utsätts för människohandel.

Redan i samband med budgetdebatten hösten 2024, inför budgetåret 2025, uppmärksammade Centerpartiet att den styrande majoriteten minskade anslaget till insatser mot människohandel och prostitution med en miljon kronor. Centerpartiet kritiserade neddragningen och föreslog i stället en förstärkning med två miljoner kronor till det uppsökande arbetet mot människohandel och prostitution. Vi betonade samtidigt vikten av att Stockholm lever upp till kraven i människohandelsdirektivet och stärker stödet till utsatta personer, bland annat genom samverkan med civilsamhället.

I februari 2025 lyfte Centerpartiet i socialnämnden frågan om betänketid och det rättighetspaket som följer av Europarådets människohandelskonvention. Vi efterfrågade bland annat hur många ansökningar om betänketid stadens socialtjänst hade gjort, vilka rutiner som används när potentiella människohandelsoffer identifieras samt vilka utbildningsinsatser som genomförts för socialtjänstens medarbetare.

De efterföljande svaren gav anledning till fortsatt oro. Under hela 2024 gjordes enligt förvaltningens uppgifter endast 14 ansökningar om betänketid och under våren 2025 tre. Centerpartiet har därför

fortsatt driva frågan och bland annat föreslagit att Stockholm fullt ut ska leva upp till Europarådets människohandelskonvention. Vi har också pekat på att betänketid och tillhörande rättighetspaket inte framgår av stadens eget program på området, vilket riskerar att göra arbetet otydligt och beroende av enskilda medarbetares kunskap och initiativ. Trots detta har våra förslag inte fått gehör.

Riksrevisionens nya granskning bekräftar nu flera av de brister som Centerpartiet under en längre tid har uppmärksammat. Granskningen visar på betydande problem i samhällets arbete mot människohandel, bland annat när det gäller att identifiera brottsoffer, säkerställa att de får det stöd de har rätt till och få till en fungerande samverkan mellan berörda myndigheter och socialtjänsten.

Därför finns återigen anledning att granska hur Stockholm tar sitt ansvar. Vi har tidigare efterfrågat bättre kunskap om betänketid inom socialtjänsten, tydligare rutiner och ett starkare brottsofferperspektiv. Mot bakgrund av Riksrevisionens slutsatser vill vi nu följa upp vad som faktiskt har förändrats och vilka ytterligare åtgärder staden avser att vidta.

Mot denna bakgrund önskar vi svar på följande:

1. Vilka slutsatser drar socialförvaltningen av Riksrevisionens granskning för Stockholms stads arbete mot människohandel?
2. Hur många ansökningar om betänketid har Stockholms stads socialtjänst gjort under 2025 och hittills under 2026, och hur många personer har fått del av det tillhörande stödet?
3. Har staden sedan Centerpartiets skrivelse i februari 2025 vidtagit några åtgärder för att öka kunskapen om betänketid och människohandel inom socialtjänsten? I så fall vilka?
4. Hur säkerställs att kompetensen och rutinerna för att identifiera och hjälpa potentiella människohandelsoffer är likvärdiga mellan stadsdelarna?
5. Finns det i dag gemensamma stadsövergripande rutiner för hur socialtjänsten ska agera när en person misstänks vara utsatt för människohandel, inklusive ansökan om betänketid, akut skydd och kontakt med polis och stadens specialistverksamheter?
6. Hur avser staden att utveckla och följa upp samverkan mellan socialtjänsten och Polismyndigheten med anledning av Riksrevisionens slutsatser?

Skrivelse med anledning av att unga kvinnor lockas in i sexuell exploatering

Kristin Jacobsson (C)

Gulan Avci (L)

Andréa Hedin m.fl. (M)

Det som tidigare kallades sexuell exploatering marknadsförs idag som entreprenörskap. På plattformar som OnlyFans säljs bilden av att unga kvinnor kan nå ekonomisk frihet, självständighet och ett liv i lyx genom att sälja sexuellt innehåll. Men bakom berättelsen om snabba pengar och självbestämmande finns en helt annan verklighet: hot, utpressning, ekonomisk kontroll och män som tjänar pengar på unga kvinnors kroppar.

Det blir smärtsamt tydligt i Sveriges Radios granskning av hur unga svenska kvinnor lockas till Spanien för att producera sexuellt innehåll till OnlyFans. Kvinnorna vittnar om att de pressats att gå längre än de själva velat, drogats och har förlorat kontrollen över såväl sina inkomster som sin situation. Det är en cynisk verklighet där löften om kvinnlig frigörelse används för att locka unga kvinnor in i beroende, kontroll och sexuell exploatering.

Granskningen blottlägger också en mycket oroande förskjutning. Stockholms arbete mot prostitution och människohandel har länge behövt möta en verklighet där kvinnor först till Sverige för att exploateras sexuellt. Nu uppmärksammas hur unga kvinnor från Sverige istället lockas utomlands och riskerar att hamna i liknande beroende- och exploateringsförhållanden. Rekryteringen sker via sociala medier, verksamheten bedrivs genom digitala plattformar och kontrollen kan utövas över nationsgränser. Det är en modern form av sexuell exploatering som våra samhällsinsatser måste kunna möta.

Samtidigt riskerar normaliseringen av plattformar som OnlyFans att sudda ut gränserna mellan självbestämmande och utnyttjande. När försäljning av sexuellt innehåll framställs som ett vanligt sätt att tjäna pengar finns en risk att unga tjejer lockas in i sammanhang utan att förstå vilka beroendeförhållanden och risker de kan hamna i.

Här behöver staden också stärka sitt förebyggande arbete. En möjlig åtgärd är att socialtjänsten, i samverkan med skolorna och Mikamottagningen, genomför en riktad informationsinsats på Stockholms högstadie- och gymnasieskolor om prostitution och sexuell exploatering på digitala plattformar. Genom exempelvis affischkampanjer, informationsmaterial och skolbesök av personal med specialistkompetens kan fler unga få kunskap om riskerna med rekrytering, hot och ekonomiskt utnyttjande, men också om vart de kan vända sig för att få stöd. Det är viktigt att unga får en mer nyanserad bild än den som förmedlas av aktörer som lockar med snabba pengar och ett liv i lyx.

Vi måste också kunna diskutera den här utvecklingen utan att skuldbelägga kvinnorna. Att någon från början frivilligt har valt att

producera sexuellt innehåll innebär inte att hon har samtyckt till hot, kontroll eller påtryckningar. Det innebär inte heller att samhällets ansvar att upptäcka exploatering och erbjuda stöd blir mindre. Tvärtom ställer det högre krav på att stadens verksamheter har kunskap om hur utsattheten kan se ut och förmåga att nå även dem som inte själva identifierar sin situation som prostitution eller sexuell exploatering.

Vi har tidigare lyft behovet av att utveckla Mikamottagningens verksamhet så att även barn och unga under 18 år får tillgång till dess specialistkompetens. I förvaltningens tidigare svar har det hänvisats till Stödcentrum för unga brottsutsatta, men vi har fortfarande inte fått något tydligt svar på varför minderåriga som utsätts för sexuell exploatering inte ska kunna få del av den särskilda kompetens som finns hos Mikamottagningen. Istället hänvisas de till socialtjänsten ute i stadsdelarna som ofta inte alls har den samlade expertis som kan erbjudas hos Mikamottagningen. Barn och unga ska inte behöva falla mellan olika verksamheters uppdrag eller vänta tills de fyller 18 år för att få rätt stöd.

Sveriges Radios granskning aktualiserar nu ytterligare ett behov av utveckling. Det handlar inte bara om vilka åldersgrupper Mikamottagningen kan ta emot, utan också om hur stadens specialiserade stöd ännu bättre kan anpassas till prostitution och sexuell exploatering på digitala plattformar. Stockholms stad måste ha verktyg som följer med samhällsutvecklingen. Vi kan inte utgå från gårdagens bild av prostitution och sexuell exploatering när utsattheten i dag kan börja med ett meddelande på sociala medier och fortsätta genom en digital plattform, långt utanför Sveriges gränser. Stadens arbete måste både kunna förebygga att unga tjejer dras in i exploaterande sammanhang och erbjuda ett specialiserat stöd till dem som redan har utsatts.

Det är därför angeläget att utveckla stadens arbete mot prostitution och sexuell exploatering på digitala plattformar. Det handlar dels om att säkerställa att även barn och unga under 18 år får tillgång till Mikamottagningens specialistkompetens, dels om att stärka det uppsökande och förebyggande arbetet för att identifiera, nå och stödja personer som riskerar att utsättas eller redan har utsatts för exploatering.

Mot bakgrund av detta önskar vi svar på följande frågor:

1. Hur arbetar Stockholms stad för att identifiera, nå och stödja kvinnor och unga tjejer som utsätts för sexuell exploatering på digitala plattformar såsom OnlyFans? Vilken beredskap och kompetens finns inom Mikamottagningen för att möta denna form av exploatering, inklusive hot, utpressning och ekonomisk kontroll?

2. Finns det planer på att utveckla Mikamottagningens uppdrag och uppsökande arbete för att möta den växande sexuella exploateringen på nätet? Hur ser förvaltningen på möjligheten att även ge barn och unga under 18 år tillgång till mottagningens specialistkompetens, och vad har hänt sedan vår senaste skrivelse i frågan?
3. Vilka åtgärder vidtar staden för att förebygga att barn och unga rekryteras till sexuell exploatering via digitala plattformar, även när exploateringen sker utomlands? Ser förvaltningen möjlighet att i samverkan med skolorna och Mikamottagningen genomföra riktade informationsinsatser på stadens högstadie- och gymnasieskolor, exempelvis genom affischkampanjer och skolbesök, för att synliggöra riskerna och informera om vilket stöd som finns?

§ 5**Remiss av Handlingsplan för klimatanpassning av
Stockholms stad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/514
SOF 2026/398

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsledningskontoret har tillsammans med berörda nämnder och bolag tagit fram en ny handlingsplan för klimatanpassning som ska ersätta "Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms Stad 2021-2024". Förslaget till ny handlingsplan har sin utgångspunkt i miljöprogrammets mål jämte samlade erfarenheter som gjorts i stadens klimatanpassningsarbete under de gångna fem åren. Förslaget innefattar totalt 25 olika aktiviteter som utgör underlag för det som ska prioriteras i stadens klimat-anpassningsarbete framåt. I planen finns också kartlagda klimatrisker såsom skyfall, värmebölja och torka. Handlingsplanen ska genomföras genom att ansvariga nämnder och bolag implementerar planens aktiviteter i sina respektive verksamhetsplaner. Aktiviteter för klimatanpassnings- och beredskapsfrågor ska inte utgå från genomsnittliga invånare utan bör ta hänsyn till att olika grupper i samhället har olika förutsättningar för att hantera kriser. Av planen framgår vilka nämnder som ansvarar för respektive aktivitet.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Gulan Avci (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Liberalerna ser positivt på att staden stärker sitt arbete med klimatanpassning och välkomnar handlingsplanen. Fler värmeböljor, skyfall och andra extrema väderhändelser ställer högre krav på stadens beredskap. Samtidigt är det viktigt att detta omsätts till konkreta resultat och mäts utifrån tydliga mål.

Vi saknar dock ett tydligt beredskapsperspektiv i handlingsplanen. Planen pekar på behovet av att identifiera och nå människor som befinner sig i utsatta situationer, exempelvis hemlösa och människor med svaga språkkunskaper, men beskriver inte

tillräckligt tydligt hur detta ska ske i praktiken. Därutöver behöver det tydliggöras hur samverkan med civilsamhället ska se ut, eftersom det är en viktig samhällsaktör som kan bidra till att stärka den civila beredskapen.

Särskilt uttalande

Andréa Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Stockholms behöver stärkas för att bli mer motståndskraftigt mot klimatförändringar. Skyfall, värmeböljor och översvämningar blir allt vanligare och ställer nya krav på alla som bor och verkar i vår stad. Därför krävs ett långsiktigt och förebyggande arbete från staden, stockholmarna samt privata och andra offentliga aktörer. Moderaterna anser att klimatanpassningen måste präglas av ekonomisk transparens, tydligt ansvar och konkreta resultat. Stockholm behöver en plan som inte bara beskriver vad staden vill göra, utan också säkerställer att åtgärder genomförs effektivt och i tid.

Planen utgår i huvudsak från att nämnder och bolag ska genomföra insatser inom befintliga budgetramar. Samtidigt kan klimatanpassning kräva betydande investeringar. Vi hade därför önskat att klimathandlingsplanen innehöll större tydlighet kring vilka kostnader som väntar, hur de ska finansieras och vilka åtgärder som ska prioriteras utifrån risk och samhällsnytta.

Ansvarsfördelningen måste också vara tydlig. För varje prioriterad insats bör det framgå vem som ansvarar för genomförandet, när åtgärden ska vara klar och hur resultaten ska följas upp. Uppföljningen bör fokusera på faktisk riskminskning, inte enbart på genomförda aktiviteter. Vi ser annars risker att viktiga insatser faller mellan stolarna – något som ytterst riskerar stockholmarnas trygghet och hälsa.

Samtidigt behöver planen bli tydligare kring prioriteringar, finansiering och genomförande. En stor del av arbetet handlar om analyser och samordning. Det är viktigt, men får inte innebära att konkreta åtgärder fördröjs där riskerna redan är kända.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi välkomnar en uppdaterad handlingsplan för klimatanpassning, särskilt med fokus på skyfall, värmeböljor och vattenförsörjning. Stockholm behöver både mer grönska och bättre beredskap när klimatet förändras.

Planen konstaterar att stadens klimatanalys behöver uppdateras. Det är viktigt att nya forskningsrön också får genomslag i pågående projekt och stora investeringar. Staden behöver redovisa om ändrade prognoser påverkar anläggningarnas utformning och kostnader.

Vi vill också se en tydligare väg från utredning till genomförande. När prioriterade skyfallsåtgärder pekas ut behöver det framgå när de ska genomföras och hur de ska finansieras. Samtidigt bör staden göra det enklare för stockholmare och fastighetsägare att bidra med träd, gröna gårdar och lösningar som tar hand om regnvatten.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/398-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad
- SOF 2026/398-1.2 Bilaga - Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

§ 6**Remiss av Betänkandet En reform av den statliga barn- och ungdomsvården (SOU 2026:52)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2026/906
SOF 2026/473

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet *En reform av den statliga barn- och ungdomsvården* (SOU 2026:52) till socialnämnden för yttrande senast den 3 november 2026.

Förslag om att inrätta Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård (MBU)

Betänkandet *En reform av den statliga barn- och ungdomsvården* (SOU 2026:52) innehåller förslag om hur den statliga vården för barn och unga med stora vård- och skyddsbehov ska förändras. Bakgrunden till utredningen och förslagen är de omfattande brister och grundläggande problem som över tid har konstaterats inom Statens institutionsstyrelse (SiS) för placerade barn och unga. Bristerna har fått konsekvenser för barns och ungas trygghet, vårdkvalitet, tillgång till hälso- och sjukvård, delaktighet och rättssäkerhet.

Utredningen föreslår att en ny statlig myndighet inrättas – Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård (MBU) med ett tydligare vårdande uppdrag än SiS har i dag.

Utformningen av statliga hem för barn och unga

De statliga hemmen ska utformas med en intern vårdkedja för att kunna erbjuda en likvärdig och trygg vård av god kvalitet med så få frihetsinskränkningar som möjligt.

Därför föreslås att varje statligt hem för barn och unga ska bestå av minst sex och högst tolv vårdenheter. Hemmet ska ha både låsbara och delvis öppna vårdenheter, inklusive utskrivningsförberedande vårdenheter, för att möjliggöra individuell anpassning utan att barnet behöver byta statligt hem.

Vid varje statligt hem för barn och unga ska det finnas vårdenheter för:

- mottagning och behovsbedömning (låsbar)

- behandling utifrån vårdbehov (låsbar och delvis öppen)
- utskrivningsförberedande vård (delvis öppen).

Vårdenheter för behandling ska vara inriktade på något av följande vårdbehov:

- skadligt bruk och beroende
- sexuell beteendeproblematik
- särskilda skyddsbehov
- annat socialt nedbrytande eller destruktivt beteende eller
- brottslig verksamhet.

Ett statligt hem för barn och unga ska vara indelat i vårdenheter efter barnens eller de ungas ålder: 12 år eller yngre, 13–17 år samt 18–20 år.

Utredningen föreslår att högst fem barn och unga ska få vårdas samtidigt på en vårdenhets. Om det finns särskilda skäl ska högst sex få vårdas samtidigt under en kortare tid. På vårdenheter för integrerad vård och på vårdenheter för barn som är 12 år eller yngre ska högst fyra få vårdas samtidigt.

Bemanning och kompetens

Barn och unga som vårdas i den statliga barn- och ungdomsvården har de mest omfattande och komplexa vårdbehoven av alla barn och unga i samhällsvård. Personalens kompetens bör motsvara dessa behov. De nya kompetenskrav som infördes 1 juli 2025 för personal som är anställd för att ge vård, omsorg och uppfostran eller behandling föreslås också omfatta personalen vid de statliga hemmen för barn och unga

Utbildningskravet för denna personal är minst en tvåårig eftergymnasial utbildning eller en utbildning som motsvarar det, om det inte finns särskilda skäl. Utbildningen ska vara inriktad mot socialt arbete, socialpedagogik, beteendevetenskap eller annat relevant ämnesområde.

All personal vid de statliga hemmen för barn och unga ska ha personlig lämplighet för anställningen. På varje statligt hem för barn och unga ska det finnas en chef för verksamheten, en chef med ansvar för den sociala vårdens innehåll och kvalitet samt enhetschefer för vårdenheterna. På varje statligt hem för barn och unga ska det finnas olika chefsroller. För de chefer som har ansvar för den sociala vårdens innehåll och kvalitet samt för enhetscheferna föreslås krav på högskoleutbildning motsvarande minst 180 högskolepoäng inom socialt arbete, psykologi, beteendevetenskap, socialpedagogik eller annat relevant ämnesområde.

Bemanningen vid de statliga hemmen för barn och unga ska vara anpassad efter barnens och de ungas behov av vård och säkerställa en trygg och säker vård. Den ska också säkerställa att personalen genast kan uppmärksamma och ge det skydd, stöd och annan hjälp som barnet eller den unge behöver.

Utredningen föreslår att Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård ska se till att den som är anställd för att ge vård, omsorg och uppfostran eller behandling får den introduktionsutbildning som behövs för arbetsuppgifterna.

Myndigheten ska också se till att personalen får den kompetensutveckling som behövs samt kontinuerlig handledning. Utredningen föreslår att personalen ska ges kontinuerlig utbildning och handledning i kunskapsbaserade metoder och arbetssätt för att förebygga behovet av tvångsåtgärder.

Integrerad skolverksamhet

En väl fungerande, likvärdig och integrerad skolverksamhet är avgörande för att uppfylla den statliga barn- och ungdomsvårdens uppdrag och för att stärka barnens framtida livschanser. Skolan fungerar på många håll väl inom SiS i dag och mycket bedöms kunna överföras till den nya myndigheten. Det som fortsatt behöver utvecklas är likvärdigheten i skolornas arbetssätt och förutsättningar, en arbetsmodell för att integrera skolan med den övriga vården samt arbetet med att öka skolnärvaron.

Hälso- och sjukvård och integrerad vårdform

Barn och unga som är placerade ska ha god tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård. Utredningen föreslår att Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård och regionen ska ingå överenskommelser om samarbete om hälso- och sjukvård och tandvård för barn och unga som vårdas på statliga hem för barn och unga.

Utredningen föreslår också att den nya myndigheten ska få i uppdrag att tillhandahålla och utföra vissa hälso- och sjukvårdsinsatser vid de statliga hemmen för barn och unga. Hälso- och sjukvårdsverksamheten ska omfatta:

- hälsofrämjande och förebyggande åtgärder
- bedömning av psykiskt och fysiskt hälsotillstånd och
- hantering av läkemedel.

Utredningen bedömer att en ny vårdform för integrerad vård behövs för en begränsad grupp av barn och unga med mycket omfattande psykiatriska vårdbehov i förening med de sociala vårdbehov som föranlett placeringen i ett statligt hem för barn och unga. Vårdformen bör regleras som ett gemensamt åtagande för Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård och regionen.

Sammanhållen vårdkedja

Utredningen föreslår en sammanhållen vårdkedja. Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård ska få utföra uppdrag åt kommuner i samband med eftervård eller andra insatser som anknyter till verksamheten vid statliga hem för barn och unga. Socialnämnden har fortsatt ansvar för planering och insatser efter utskrivning. Förslaget ger myndigheten möjlighet att utföra uppdrag när en kommun efterfrågar det, men innebär inte att myndigheten får ansvar för att erbjuda eftervård.

Stärkt skydd mot våld, missförhållanden och övergrepp

Utredningen föreslår ett stärkt skydd mot missförhållanden samt tydligare dokumentation och underrättelser vid fysiska ingripanden. Om någon i personalen ingriper fysiskt mot ett barn eller en ung person ska chefen för verksamheten utan dröjsmål underrätta socialnämnden och Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Barnet eller den unge ska erbjudas ett uppföljande samtal efter ett fysiskt ingripande. Under samtalet ska barnet eller den unge få information om anledningen till att det fysiska ingripandet behövde genomföras och ges möjlighet att framföra sin uppfattning om ingripandet. Barn och unga ska enkelt kunna framföra klagomål till en oberoende funktion och få återkoppling.

Utredningen föreslår att en självständig funktion i form av ett särskilt ombud för barn och unga i statlig barn- och ungdomsvård inrättas vid Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Säkerhetsarbetet behöver omfatta både fysiskt skydd och personalens förmåga att skapa trygghet och förebygga konflikter. Ett kvalificerat relationellt arbete, där personalen genom närvaro, kontinuitet och lyhördhet bygger förtroendefulla relationer med barn och unga, är en central del av en trygg och säker vård och bidrar till att förebygga konflikter, hot och våld som kan drabba både barn och unga och personal.

Barn och unga behöver kunna känna sig trygga på det statliga hem där de vårdas och ha kontakt med personer som är viktiga för dem. Begränsningar av rörelsefriheten och möjligheterna till elektronisk kommunikation ska ha stöd i lag och tillämpas enligt de förutsättningar som gäller för respektive åtgärd.

Utredningen föreslår att Myndigheten för statlig barn- och ungdomsvård ska få föra ett säkerhetsregister. Registret ska ge den nya myndigheten möjlighet att, inom tydliga rättsliga ramar, hantera de uppgifter som behövs för att förebygga brott och skydda barn och unga samt personal mot hot och våld. Åtkomst till och delning av information ska begränsas till de uppgifter som behövs för uppdraget och som det finns rättsligt stöd för.

Finansiering och förutsättningar

För att säkerställa platskapaciteten föreslår utredningen att beläggningsgraden ska ligga på 70 procent vid planeringen av antalet platser. Det är den beläggningsgrad som utredningen bedömer att det krävs för att differentieringen samt skyldigheten att akut kunna tillhandahålla platser ska kunna upprätthållas.

Utredningen bedömer att regeringen i samband med den nya myndighetens inrättande bör se över finansieringsmodellen för den statliga barn- och ungdomsvården. Översynen bör bland annat omfatta hur kommunernas andel ska beräknas framöver.

Utredningen föreslår att författningsändringarna ska träda i kraft den 1 februari 2029.

Särskilt uttalande

Gulan Avci (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Liberalerna välkomnar att den statliga barn- och ungdomsvården ska reformeras. Den allvarliga brottsligheten har krupit nedåt i åldrarna och fler barn och unga inom samhällsvården har kopplingar till kriminella nätverk. Samtidigt är det flera allvarliga brister i den statliga barn- och ungdomsvården som uppdagats. En förändring är angelägen och nödvändig.

Barn och unga som placeras i samhällets vård är en av de mest utsatta grupperna i samhället och behöver känna sig trygga och få den vård och det stöd de behöver. En viktig faktor i arbetet är att stärka barnens självkänsla och skapa framtidstro. På det sättet kan vi bryta destruktiva mönster.

Många barn som får vård och stöd av den statliga barn- och ungdomsvården har haft stora svårigheter i skolan. Därför är skolan av yttersta vikt för att barn placerade i den statliga barn- och ungdomsvården ska kunna få en andra chans av samhället och förutsättningar att lyckas. Det ställer höga krav på kvaliteten, likvärdigheten och elevhälsa. Likaså att personalen har rätt kompetens och utbildningsnivå.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) och Andréa Hedin m.fl. (M) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Centerpartiet och Moderaterna välkomnar att den statliga barn- och ungdomsvården nu ska reformeras. De allvarliga brister som har uppdagats visar att förändring är nödvändig. Barn och unga

som placeras i samhällets vård ska kunna känna sig trygga, bli lyssnade på och få den vård och det stöd de behöver.

Men vi måste också ställa höga krav på vad vården faktiskt ska åstadkomma. Det räcker inte att skapa trygghet under själva placeringen. Vården måste också stärka barnens självkänsla och framtidstro och ge dem förutsättningar att bryta destruktiva mönster och forma sin egen framtid.

Därför måste skolan fungera, behandlingen hålla hög kvalitet och det finnas trygga vuxna som både stöttar och ställer krav. Berörda barn och ungdomars skolgång är en särskilt viktig faktor för möjligheterna att hamna på en annan, bättre bana i livet. Därför vill vi särskilt betona vikten av likvärdigheten i den integrerade skolverksamheten. Vid införandet av reformen är detta en fråga som kontinuerligt behöver följas upp.

Vi vill också betona vikten av att övergången från institutionsvård till ett självständigt liv fungerar. Det stöd som ges måste hänga ihop, så att framstegen under vårdtiden blir en grund för ett tryggt och självständigt liv. Möjligheterna till, och ansvaret för, eftervård av de barn och unga som omfattas av den statliga barn- och ungdomsvården är därför viktiga att förtydliga. En person som ska bygga ett självständigt liv efter en tid inom samhällets vård får inte hamna mellan stolarna. Kommunerna har därför en särskild roll att följa den enskilde även en tid efter att placeringen inom den statliga barn- och ungdomsvården upphör.

När samhället tar ansvar för ett barn ska målet inte bara vara att hjälpa barnet ur en svår situation, utan också att ge det kraft, frihet och framtidstro att välja sin egen väg i livet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/473-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Betänkandet En reform av den statliga barn- och ungdomsvården (SOU 2026:52)
- SOF 2026/473-1.3 Remiss - Betänkandet En reform av den statliga barn- och ungdomsvården (SOU 2026:52) volym 1
- SOF 2026/473-1.1 Remiss - Betänkandet En reform av den statliga barn- och ungdomsvården (SOU 2026:52) volym 2
- SOF 2026/473-1.2 Remiss - Betänkandet En reform av den statliga barn- och ungdomsvården (SOU 2026:52) volym 3

§ 7**Remiss av Betänkandet Parallella samhällsstrukturer – ett kunskapsunderlag för förbättrad integration och minskat utanförskap (SOU 2026:53)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2026/925
SOF 2026/485

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har remitterat betänkandet *Parallella samhällsstrukturer – ett kunskapsunderlag för förbättrad integration och minskat utanförskap* (SOU 2026:53).

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet till socialnämnden för yttrande.

Utredningen om parallella samhällsstrukturer har på regeringens uppdrag sammanställt kunskap om parallella samhällsstrukturer och analyserat hur dessa påverkar integration och utanförskap. Syftet är att stärka samhällets förmåga att förebygga och motverka parallella samhällsstrukturer.

Utredningen lämnar förslag och bedömningar inom fem områden:

- **11.1 Styrning, uppföljning och mer kunskap kring parallella samhällsstrukturer:** utredningen föreslår en precisering av begreppet parallella samhällsstrukturer, utvecklade indikatorer för uppföljning samt mer kunskap om fenomenet. Förslag lämnas även om ökat stöd till kommunerna, ett flerårigt forskningsprogram och en nationell samordnare för arbetet mot parallella samhällsstrukturer.
- **11.2 Åtgärder för förbättrad integration och ökad jämställdhet:** utredningen lyfter integration som en central del i arbetet mot parallella samhällsstrukturer och föreslår bland annat stärkt arbete mot negativ social kontroll, förbättrad samhällsorientering och ett stärkt kommunalt uppsökande arbete. Utredningen uppmärksammar särskilt kvinnors utsatthet och behovet av bättre förutsättningar för arbetsmarknadsetablering samt föreslår en utredning om parallell rättsskipning.

- **11.3 Åtgärder som stärker det förebyggande och främjande arbetet för barn och unga:** Utredningen föreslår bland annat en nationell kartläggning av kommunernas förebyggande och främjande arbete, stärkt och mer formaliserad samverkan mellan berörda aktörer samt ett stärkt demokrati- och värdegrundsarbete inom skolväsendet. Utredningen lyfter även behovet av ett stärkt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck samt bättre stöd till barn och unga som växer upp i kriminella miljöer.
- **11.4 Åtgärder för att minska segregationen i samhället och stärka områden där utanförskapet är stort:** utredningen bedömer att arbetet mot parallella samhällsstrukturer behöver omfatta åtgärder som minskar segregation och stärker områden där utanförskapet är stort. Förslag och bedömningar rör bland annat offentlig närvaro, samhällsservice, mötesplatser och korrekt samhällsinformation samt åtgärder mot parallell bostadsförmedling och felaktig folkbokföring.
- **11.5 Åtgärder för att stärka samhällets motståndskraft:** utredningen föreslår stärkt arbete mot otillåten påverkan och infiltration samt bättre förutsättningar för informationsutbyte mellan offentliga aktörer och samverkan med civilsamhället. Utredningen betonar även behovet av en god förvaltningskultur samt ökad kunskap om och bredare insatser mot släktbaserade kriminella nätverk.

Sammantaget lyfter utredningen att arbetet behöver ta hänsyn till att människor har olika förutsättningar att ta del av samhällets stöd och leva upp till samhällets krav. Krav på individen behöver därför kombineras med stöd och skydd som gör det möjligt att delta i samhället och ta del av sina rättigheter. Arbetet behöver vara långsiktigt och omfatta både generella och riktade insatser, liksom förebyggande och åtgärdande arbete. Det finns också behov av en gemensam förståelse, kontinuerlig uppföljning och utvärdering samt samverkan mellan aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Andréa Hedin m.fl. (M), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Gulan Avci (L) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt,
2. att därutöver anföra.

Liberalerna välkomnar kunskapsunderlaget om parallella samhällsstrukturer. I Sverige ska alla individer leva trygga liv och vara fria från förtryck. Vi får aldrig acceptera framväxten av parallellsamhällen och alla tecken på parallellsamhällen måste därför motarbetas med full kraft.

Ett tydligt sådant tecken är hedersrelaterat våld och förtryck. Vi invänder mot att förvaltningen avstyrker utredningens förslag om att följa upp parallella normsystem med indikatorer för hedersrelaterat våld och förtryck. Det är uppenbart att vi måste utveckla vårt arbete med att identifiera, följa upp och bekämpa alla former av hedersförtryck.

Samhället får aldrig rygga tillbaka från att hantera komplexa och svåra frågor. Kulturella sedvänjor får inte trumfa barns rättigheter. Därför måste barnrättsperspektivet alltid beaktas till fullo.

Ersätтарыttrande

Maurice Forslund (KD) ställde sig bakom Liberalernas yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Gulan Avci (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

I Sverige ska alla människor ha friheten att forma sina egna liv, utan att begränsas av förtryck eller social kontroll. Vi kan aldrig acceptera att parallella samhällsstrukturer växer fram där människors fri- och rättigheter inskränks eller där andra normer och regler tillåts gå före svensk lag.

Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som måste bekämpas. Det handlar om människor som begränsas i sina vardagliga liv, i sina relationer och i sina möjligheter att fatta egna beslut. Särskilt allvarligt är det när barn och unga växer upp med begränsningar som hindrar dem från att leva ett fritt och självständigt liv.

För Centerpartiet är det viktigt att samhället står upp för varje människas frihet och rättigheter. Socialtjänsten och andra berörda verksamheter måste ha rätt kunskap och förutsättningar för att upptäcka utsatthet, ingripa i tid och ge stöd till dem som behöver det. Här är samverkan mellan skola, socialtjänst och civilsamhälle viktig.

Barns rättigheter måste alltid sättas främst. Inga kulturella eller religiösa normer får någonsin användas för att rättfärdiga förtryck eller begränsa människors frihet. Alla barn och unga ska ha samma möjligheter att växa upp i trygghet och själva forma sin framtid.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/485-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Betänkandet Parallella samhällsstrukturer - ett kunskapsunderlag för förbättrad integration och minskat utanförskap (SOU 2026:53)
- SOF 2026/485-1.2 Remiss - Betänkandet Parallella samhällsstrukturer - ett kunskapsunderlag för förbättrad integration och minskat utanförskap (SOU 2026:53)

§ 8

Remiss av Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/924
SOF 2026/495

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Socialdepartementets promemoria Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds. 2026:19) till socialnämnden för yttrande.

Aktivitetskravet infördes den 1 juli 2026 och innebär att socialnämnden dels ska tillhandahålla aktiviteter och dels att enskilda som har fått försörjningsstöd under minst tre sammanhängande månader ska delta i anvisad aktivitet för att ha rätt till fortsatt försörjningsstöd. För att möjliggöra en utökad tillsyn av barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskravet har kommunerna tillförts medel. Kommunerna är dock inte skyldiga att erbjuda de berörda barnen tillsyn i större omfattning än barn till föräldrar som inte arbetar eller studerar och som inte omfattas av aktivitetskravet.

I promemorian föreslås ändringar i skollagen som innebär att barn vars förälder omfattas av aktivitetskravet enligt socialtjänstlagen ska erbjudas förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg i den omfattning som behövs för att föräldern fullt ut ska kunna delta i anvisade aktiviteter.

Särskilt uttalande

Gulan Avcı (L) och Kristin Jacobsson (C) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Aktivitetskravet är ett viktigt verktyg för att stärka arbetslinjen och ge fler människor möjlighet att ta sig in på arbetsmarknaden. För att ha möjlighet att delta i aktiviteter är det avgörande att dessa föräldrar därför ges möjlighet att lämna sina barn på förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg.

Vi anser att den rätten även bör gälla föräldrar som deltar i arbetsmarknadspolitiska program genom Arbetsförmedlingen. En stor del av den gruppen som står längst ifrån arbetsmarknaden idag är utrikes födda kvinnor. Att ge den gruppen fler vägar in på arbetsmarknaden är därför avgörande för att bryta deras utanförskap och stärka integrationen in i det svenska samhället.

Dessutom är förskolan ett viktigt verktyg för att stärka språkutvecklingen hos dessa kvinnors barn. Ju tidigare det finns möjlighet att lära alla barn svenska desto bättre förutsättningar får sedan dessa barn när de börjar skolan. Barn ska inte straffas för att deras föräldrar är arbetslösa eller saknar självförsörjning.

Särskilt uttalande

Andréa Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Aktivitetskravet är avgörande för att bryta utanförskap och hjälpa fler föräldrar att ta klivet mot egen försörjning. Förskolan och fritidshemmet viktiga arenor för barnens utveckling, trygghet och språkinläring. Att barn till föräldrar som omfattas av aktivitetskravet får en trygg plats i omsorgen stödjer både föräldrarnas etablering och barnen. I grunden ser vi det även som rimligt och önskvärt att barn till föräldrar som deltar i Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska program ges motsvarande rätt till omsorg.

I ett läge där möjligheten till ökad tillsyn och omsorg möjliggörs är det viktigt att alltid ha omsorgens verksamhetsmässiga förutsättningar och barnens bästa i främsta rummet. Eventuell ryckighet och täta förändringar i barnens scheman och miljö när föräldrars programinsatser ändras med kort varsel bör undvikas. Detta underlättar både för verksamheterna, barnen och föräldrarna. Den utökade tillsynen bör inte leda till ytterligare administration och byråkrati för kommunerna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/495-2 Tjänsteutlåtande- Remiss av Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen
- SOF 2026/495-1.1 Remiss - Utökad tillsyn över barn vars föräldrar omfattas av aktivitetskrav enligt socialtjänstlagen (Ds 2026:19)

§ 9**Remiss av Promemorian Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte Ds 2026:18**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/925
SOF 2026/508

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen av promemorian *Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte, Ds 2026:18*.

I slutredovisningen lämnas förslag som syftar till att stärka samverkan mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och andra berörda aktörer. Förslagen omfattar bland annat nationellt kunskapsstöd, regionala konsultationsfunktioner, utveckling av samverkansformerna SSPF och SIG samt individbaserad systematisk uppföljning

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/508-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Promemorian Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte
- SOF 2026/508-1.1 Remiss - Promemorian Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte Ds 2026:18

§ 10**Månadsrapport september 2026**

SOF 2026/39

Beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Prognosen baseras på utfallet per 30 september 2026 samt utifrån dialog med samtliga chefer om eventuella avvikelser från budget.

Nämnden prognostiserar totalt ett resultat, efter prognos prestationsförändringar, budgetjusteringar och resultatöverföring, som är ett överskott mot budget med 16,1 mnkr.

De flesta verksamheterna har en prognos i balans med budget. Underskott prognostiseras främst inom område verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Underskottet täcks inom nämndens budgetram. Större överskott prognostiseras främst inom område barn och ungdom, hemlöshet och missbruk samt strategi och utveckling.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/39-9 Tjänsteutlåtande - Månadsrapport september 2026

§ 11**Insats utan behovsprövning - Vårdspreventiv
samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning****Pilotprojekt**

SOF 2026/463

Beslut

1. Socialnämnden beslutar att införa insatsen våldspreventiv samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning utan individuell behovsprövning som ett pilotprojekt i stadsdelsnämnderna Farsta, Järva och Södermalm utifrån angivna villkor. De angivna villkoren för att ta del av insatsen, som en insats utan behovsprövning, är dessa: den enskilde är bosatt i någon av följande stadsdelsnämnder: Farsta, Järva eller Södermalm, den enskilde är 18 år eller äldre samt att den enskilde har en psykisk och/eller fysisk funktionsnedsättning. Samtliga villkor ska vara uppfyllda för att få ta del av insatsen utan behovsprövning. Pilotprojektet ska pågå under perioden 1 januari 2027 till och med 31 december 2027.
2. Socialnämnden beslutar att insatsen våldspreventiv samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning utan individuell behovsprövning under pilotprojektiden, på grund av särskilda skäl, undantas från dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 11 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400) får socialnämnden tillhandahålla insatser för att tillgodose personliga behov utan behovsprövning. För att en insats ska kunna erbjudas utan behovsprövning krävs ett särskilt beslut från socialnämnden.

Insatser som ska erbjudas utan behovsprövning utgör en del av utvecklingen av första linjens socialtjänst i enlighet med socialtjänstlagens intentioner om en mer lätt tillgänglig och förebyggande socialtjänst. Vissa insatser erbjuds utan behovsprövning i hela staden, medan mer utvecklingsinriktade insatser behöver prövas genom pilotprojekt i utvalda stadsdelsnämnder. Vårdspreventiv samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning är en sådan insats som föreslås att i ett pilotprojekt prövas att ges utan behovsprövning. Insatsen syftar till att minska risken för att målgruppen utsätts eller utsätter andra för våld, detta genom att stärka självkänslan, öka kunskapen om våld och rättigheter samt utveckla verktyg för kommunikation och samtycke.

Genom att börja i liten skala i ett pilotprojekt kan staden se hur insatsen fungerar i praktiken, identifiera möjligheter, utmaningar och se resultat. Det är mer kostnadseffektivt att först prova att tillhandahålla insatsen i några stadsdelsnämnder och säkerställa att insatsen ger önskat resultat.

Insatsen våldspreventiv samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning föreslås prövas och utvecklas i Farsta, Järva och Södermalms stadsdelsnämnder. En viktig del i genomförande av pilotprojektet är att löpande följa upp resultatet av insatsen, kostnader samt formen för tillhandahållandet av insatsen för att se att insatsen ger önskad effekt.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Andréa Hedin m.fl. (M) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kristin Jacobsson (C) och Gulan Avcı (L) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. att uppdra åt förvaltningen att inom ramen för ett pilotprojekt erbjuda motsvarande stöd till ungdomar med funktionsnedsättning under 18 år, samt
3. att därutöver anföras.

Under 2026 har vi kunnat läsa om hur kriminella nätverk i Stockholm rekryterar barn och unga med intellektuella funktionsnedsättningar och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) inte bara på nätet utan också utanför deras skolor. Särskilt oroande är att rekryteringen sker allt längre ner i åldrarna.

En stark vilja att tillhöra en gemenskap och vara andra till lags, i kombination med att inte alltid förstå konsekvenserna av ens agerande gör dessa ungdomar mer sårbara för manipulation och utnyttjande av kriminella nätverk.

Centerpartiet och Liberalerna välkomnar därför att våldspreventiva samtalsgrupper nu ska erbjudas till personer med funktionsnedsättning utan behovsprövning. Med insatsen minskar förhoppningsvis risken för att dessa personer utsätts eller utsätter andra för våld genom att stärka självkänslan, öka kunskapen om våld, rättigheter och samtycke. Insatsen bör även omfatta elever med funktionsnedsättning på såväl högstadiet som gymnasiet i de berörda pilotstadsdelarna.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Kristin Jacobsson (C) och Gulan Avcı (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/463-1 Tjänstutlåtande - Insatser utan behovsprövning - Våldspreventiv samtalsgrupp för personer med funktionsnedsättning - pilotprojekt

§ 12**Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 2 år 2026****Kvartal 2**

SOF 2026/484

Beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 11 kap 1 § SoL, kvartal 2 år 2026.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS var 192 stycken under kvartal 2, 2026. Detta är en ökning med 65 beslut jämfört med samma period förra året och en ökning med 34 beslut jämfört med föregående kvartal.

De främsta förändringarna gällande ej verkställda beslut enligt LSS är att beslut ökat för insatserna avlösarservice, bostad för vuxna, kontaktperson, korttidsvistelse och ledsagarservice. Antalet inrapporterade beslut gällande boende för barn och personlig assistans är oförändrat jämfört med föregående period. Däremot har antalet minskat för insatserna daglig verksamhet och korttidsstillsyn.

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL var 128 stycken under kvartal 2, 2026. Detta är en ökning med 38 beslut jämfört med samma period förra året och en minskning med 3 beslut jämfört med föregående kvartal.

De främsta förändringarna gällande ej verkställda beslut enligt SoL är att beslut ökat för boendestöd, permanent bostad, sysselsättning och öppenvård. Antalet inrapporterade beslut gällande bostad (IFO), korttidsboende, ledsagning och stödboende är oförändrat jämfört med föregående period. Däremot har antalet minskat för annat bistånd, hemtjänst och kontaktperson.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 2, 2026 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/484-1 Tjänsteutlåtande - Rapportering av ej verkställda beslut enligt LSS samt SoL, kvartal 2 år 2026
- SOF 2026/484-1.1 Bilaga 1 - Ej verkställda beslut enligt LSS kvartal 2 2026
- SOF 2026/484-1.2 Bilaga 2 - Ej verkställda beslut enligt SoL kvartal 2 2026

§ 13**Gruppbostad för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) vid Lammholmsbacken i Skärholmen****Inriktningsbeslut**

SOF 2024/541

Beslut

1. Socialnämnden godkänner inriktningsärende för projektering av en ny friliggande gruppbostad enligt LSS vid Lammholmsbacken i Skärholmen.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen planerar att beställa en ny friliggande gruppbostad vid Lammholmsbacken i Skärholmen som ska hyras av stadsdelsförvaltningen.

Stadens boendeplan visar på ett stort underskott på boendeplatser fram till 2035. Projektmålet är att minska detta underskott genom att skapa sex nya platser fram till år 2030.

Boendet är en friliggande gruppbostad med sex lägenheter med gemensamhets – och personalytor med en total yta på cirka 375 kvadratmeter. Det kommunala bolaget Micasa Fastigheter beräknar att gruppboastaden ska vara färdigställd år 2030. Den beräknade totala årshyran uppgår till cirka 2,5 miljoner kronor.

Skärholmens stadsdelsförvaltning föreslår att:

Stadsdelsnämnden godkänner inriktningsärende för projektering av en ny friliggande gruppbostad enligt LSS vid Lammholmsbacken i Skärholmen till en uppskattad första årshyra om cirka 2,5 miljoner kronor.

Socialförvaltningen föreslår att:

Socialnämnden godkänner inriktningsärende för projektering av en ny friliggande gruppbostad enligt LSS vid Lammholmsbacken i Skärholmen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/541-1 Inriktningsärende - Gruppbostad för personer med funktionsnedsättning enligt LSS vid Lammholmsbacken, Skärholmen

§ 14

Friliggande gruppbostad för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade på fastigheten Stänkskärmen 26, Enskede-Årsta-Vantör

Inriktningsärende

SOF 2025/520

Beslut

1. Socialnämnden godkänner inriktningsärende för projektering av en ny friliggande gruppbostad enligt LSS på fastigheten Stänkskärmen 26 i Enskede-Årsta-Vantör.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen planerar att beställa en ny friliggande gruppbostad på fastigheten Stänkskärmen 26, i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde, som ska hyras av stadsdelsförvaltningen.

Stadens boendeplan visar på ett stort underskott på boendeplatser fram till 2035. Projektmålet är att minska detta underskott genom att skapa sex nya platser fram till år 2029.

Boendet är en friliggande gruppbostad med sex lägenheter samt gemensamhets- och personalytor med en total yta på cirka 462 kvadratmeter. Byggaktören Micasa Fastigheter AB uppskattar att gruppboستaden är färdigställd år 2029. Den beräknade totala årshyran uppgår till cirka 2,8 miljoner kronor.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning föreslår att:

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner inriktningsärende för projektering av en ny friliggande gruppbostad enligt LSS i fastigheten Stänkskärmen 26 i Enskede-Årsta-Vantör till en uppskattad första årshyra om cirka 2,8 miljoner kronor.

Socialförvaltningen föreslår att:

1. Socialnämnden godkänner inriktningsärende för projektering av en ny friliggande gruppbostad enligt LSS på fastigheten Stänkskärmen 26 i Enskede-Årsta-Vantör.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/520-2 Inriktningsärende - Gruppbostad enligt LSS på fastigheten Stänkskärmen 26, Enskede-Årsta-Vantör

§ 15**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Nämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Beslut om arkivansvar Foreningsportalen
- Frågor om handläggningstider

§ 16**Anmälan av protokoll och samverkan**

SOF 2026/5

Beslut

Nämnden lägger anmälan av protokoll och samverkan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/5-43 Individutskottet protokoll 2026-09-29
- SOF 2026/5-46 Protokoll från förvaltningsgruppen 2026-10-14
- SOF 2026/5-45 Protokoll från funktionshinderrådet 2026-10-15

§ 17**Redovisning av delegeringsbeslut****Beslut**

Nämnden lägger redovisningen av delegationsbeslut till handlingarna.

Anmälda beslut

- Avslagsbeslut för utlämnande av handling
- Avslagsbeslut
- Anmälan till tillsynsmyndighet
- Beslut om avslag på begäran
- Beslut om avslag på begäran om att ta del av allmän handling
- Kammarrätten dom - avslag på rätt att ta del av allmän handling, KR 3773-26
- Överenskommelse om avslut och avgångsersättning
- Avslagsbeslut på utlämnande av allmän handling

§ 18**Beslut i jävsfråga i ärende rörande handläggning av ekonomiskt bistånd**

SOF 2026/537

Beslut

1. Socialnämnden beslutar att Klas Hagsten, Emma Lööv, Linnea Haag och Helena Düsing inte är jävig att handlägga ärendet rörande [REDACTED] ansökan om ekonomiskt bistånd.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

[REDACTED], har vid upprepade tillfällen framför att handläggningen av hans ärende rörande ansökan om ekonomiskt bistånd inte bedrivs opartiskt och att tjänstemän i ärendet är jäviga. Förvaltningen anser att ingen av de utpekade är jäviga i ärendet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2026/537-1 Tjänsteutlåtande - Beslut i jävsfråga i ärende rörande handläggning av ekonomiskt bistånd